

Installationsvejledning

til "Ezra SIL"-fonten og "Tiro Biblical Hebrew SIL"-tastaturet mhp. at skrive klassisk hebraisk på dansk tastatur

Søren Holst, juni '07

Jeg har forsøgt at gøre vejledningen så Jørgen Clevin-agtig som muligt af hensyn til dem, der er håndsky over for computere: Hvert eneste tasteanslag og museklik, som skal foretages under installationen, er beskrevet (håber jeg). De mere øvede skal nok klare sig under alle omstændigheder.

1) Download det nødvendige:

- Gå til <http://scripts.sil.org/SILHebrUnic2>
- Scroll lidt ned og klik på det lille blå link Download "EzrSIL20.exe" under overskriften "*Ezra SIL 2.0 fonts release (Windows self-extracting)*"
- Klik Kør, og når der et par minutter senere kommer et lille advarselsskilt om, at filen kan være farlig, så klik ufortrødent "kør" én gang til.
- I vinduet "Unzip to folder" vælger du nu, hvor filerne skal gemmes, fx. på skrivebordet; så kan du altid smide dem ned i din dokumentmappe, når du er færdig; (af en eller anden grund foreslår den selv at gemme i en mappe til midlertidige filer, "Temp", og det er upraktisk, da du måske får lyst til at læse manualen, der også ligger i mappen): Klik på "Browse"-knappen, scroll op, klik på "Skrivebord" og på OK.
- Klik derefter på Unzip. - Maskinen fortæller nu, at den har halet 37 filer frem. Klik OK og Close.

Hvad der skal bruges, ligger nu i en mappe med navnet "Ezra SIL Release 2.0" (og du kan trygt lukke SIL's internetside, som du ikke skal bruge mere i denne omgang).

2) Installer Skrifttyperne:

- Klik "Start" – "Kontrolpanel" – ("Udseende og temaer" –) "Skrifttyper" (findes i nogen opsætninger med småt i i øverste venstre hjørne) – "Filer" – "Installer ny skrifttype ..."
- I vinduet med overskriften "Mapper:" klikker du dig nu frem til "Ezra SIL Release 2.0" (der, hvor du lagde den tidligere, fx på skrivebordet). Dobbeltklik på dén og derefter på mappen Fonts, som dukker op nedenunder.
- Nu skulle der gerne i vinduet "Liste over skrifttyper:" dukke to fonte op, der begge hedder noget med EzraSIL. Marker dem begge og klik på OK, så ordner computeren resten. Luk derefter vinduet "Skrifttyper".

3) Installer det ”logiske tastatur”:

- Åbn mappen ”Ezra SIL Release 2.0”
- Åbn mappen Keyboard
- Åbn mappen Tiro Keyboards
- Dobbeltklik på BHebSIL.exe (det andet tastatur kan også bruges, men det har israelsk opbygning, så hvis ikke man er gammel kibbutznik, fatter man ikke, hvor bogstaverne sidder henne).
- Klik på Extract, klik på OK.

Mappen indeholder nu en ny undermappe med navnet i386 plus en installationsfil ”BHebSIL.msi”

- Dobbeltklik på installationsfilen (*BHebSIL.msi*) og tag et par dybe indåndinger.
- Når maskinen siger ”Installation complete”, så klik på ”Close”

Tastaturet er nu installeret blandt de hundreder af andre tastaturer, Windows indeholder. Nu skal det føjes til listen over dem, du bruger:

- Klik på ”Start”
- Klik på ”kontrolpanel”
- Klik på ”Indstillinger for dato og klokkeslæt samt internationale og sproglige indstillinger” og på ”Internationale og sproglige indstillinger”
- Klik på fanebladet ”Sprog”

Hvis der allerede er flueben i boksen ”Installer filer til komplekse skriftsprog ...”, så gå glad videre til næste punkt.

Hvis fluebenet ikke er der, så sæt ét og klik ”OK” – maskinen vil derefter sikkert bede dig komme med din Windows-CD-ROM. Har du den ikke, så få fat i hende eller ham, der installerede Windows for dig. Når det er gjort, vil maskinen spørge, om du vil genstarte den; det skal gøres, før du begynder at skrive hebraisk, jeg er ikke klar over, om det er nødvendigt at gøre det med det samme.

- Klik nu på ”detaljer”.
- Klik på ”Værktøjslinjen Sprog...”.
- Hvis der ikke er flueben ved ”Vis værktøjslinjen Sprog på skrivebordet”, så sæt ét og klik ”OK”.

- Klik nu på ”Tilføj”
- I vinduet ”Sprog”: vælg ”Hebraisk”
- I vinduet ”Tastaturlayout/IME”: Scroll op til ”Biblical Hebrew (SIL)” (vælg ikke ”Hebraisk”, for så får du moderne israelsk tastatur).
- Klik OK tre gange i træk i tre forskellige vinduer. Luk kontrolpanelet.

Færdigt arbejde!

4) Skriv:

- 1) På det relevante sted i dit Word-dokument: Skift skrifttype til Ezra SIL.
- 2) Skift tastaturopsætning vha. ”sprogvalgsknappen” nederst til højre på skærmen.
- 3) Skriv!

(jf. tastaturoversigt, der også kan downloades i PDF-format fra www.itu.dk/people/sho)

’*****

Bemærk: Enhver Unicode-baseret skrifttype, der indeholder hebraisk tegnsæt, vil du fremover kunne installere efter vejledningen under pkt. 2, uden at skulle fortage dig yderligere: Den vil straks arbejde sammen med den hebraiske tastaturopsætning, du nu har installeret under pkt. 3, netop fordi Unicode-standarden bevirker at et *alef* i den ene skrifttype bliver ved med at være et *alef* også i alle andre nutidige skrifttyper.

Det kan naturligvis sagtens tænkes, at en given Unicode-font slet ikke indeholder hebraisk: Hvis en softwareudvikler i Korea designer en font til et tekstbehandlingsprogram på thai, har han ikke behov for at inkludere det hebraiske alfabet. Men pointen med Unicode er, at standarden skelner alle alfabeter og tegnsæt fra hinanden, så hebraisk vil blive gengivet korrekt som hebraisk i alle fonte, der indeholder hebraisk, og aldrig blive blandet sammen med thai, koreansk eller dansk. Hvad du taster ind er altså altid entydigt, og hvis du ikke ligefrem skriver runer eller sumerisk, vil der næsten altid være en font på en up-to-date computer, der kan gengive det.